

JTS · OCTOBER 26, 2026

What is the Teacher's Role in the Age of Information Abundance?

CHAPTER 1

Sinai and the uprooter of mountains

01 Babylonian Talmud תלמוד בבלי

Horayot 14a

הוריות יד ע"א

Read in Yochai ↗

אמר רבי יוחנן: פליגו בה רבן שמעון בן גמליאל ורבנן, חד אמר: סיני עדיף, וחד אמר: עוקר הרים עדיף.

Rabbi Yoḥanan said: Rabban Shimon ben Gamliel and the Sages disagreed about this. One said: **Sinai is preferable**; the other said: **an uprooter of mountains is preferable**.

רב יוסף סיני, רבה עוקר הרים. שלחו לתמן: איזה מהם קודם? שלחו להו: סיני עדיף, דאמר מר: הכל צריכין למרי חטיא, ואפילו הכי לא קביל רב יוסף עליה. מלך רבה עשרין ותרתין שנין, והדר מלך רב יוסף. וכל שני דמלך רבה, רב יוסף אפילו אומנא לביתיה לא (חליף).

Rav Yosef was Sinai; Rabba was an uprooter of mountains. They sent there [to the Land of Israel]: Which of them takes precedence? They sent back: Sinai is preferable, for the Master said: **Everyone needs the master of wheat**. Even so, Rav Yosef did not accept the appointment. Rabba led for twenty-two years; afterward Rav Yosef led. Throughout the years Rabba led, Rav Yosef did not even have a bloodletter come to his house.

The stated preference is Sinai (knowing vast quantities of text; being connected to tradition), yet Rabba, the “uprooter of mountains” (creating new insights; being a critical thinker), leads for twenty-two years after Rav Yosef declines the appointment. That gap between principle and practice opens the question for our moment: when factual knowledge is abundant, how much of the teacher’s work lies in cultivating insight?

CHAPTER 2

Moses in Rabbi Akiva's classroom

02 Babylonian Talmud תלמוד בבלי

Menachot 29b:3-5

מנחות כט ע"ב

Read in Yochai ↗

אמר רב יהודה, אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקדוש ברוך הוא שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבוננו של עולם, מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות.

Rav Yehuda said in the name of Rav: When Moses ascended on high, he found the Holy One, blessed be He, sitting and tying crowns to the letters. He said before Him: "Master of the universe, who is holding back Your hand?" He answered: "There is a man who will arise after many generations, Akiva ben Yosef by name, who will **expound heaps upon heaps of laws from every point of a letter.**"

אמר לפניו: רבוננו של עולם, הראהו לי, אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו. כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי, מניין לך? אמר להן: "הלכה למשה מסיני", נתיישרה דעתו.

Moses said before Him: "Master of the universe, show him to me." He answered: "Turn around." Moses went and sat at the end of eight rows. **He did not understand what they were saying, and his strength failed.** When they reached a certain matter, Akiva's students asked him: "Rabbi, where do you get this?" He said to them: **"It is a law given to Moses at Sinai."** **Moses's mind was put at ease.**

חזר ובא לפני הקדוש ברוך הוא, אמר לפניו: רבוננו של עולם, יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה על ידי? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני. אמר לפניו: רבוננו של עולם, הראיתני תורתו, הראני שכתו. אמר לו: חזור לאחוריו, ראה ששוקלין בשרו במקולין. אמר לפניו: רבוננו של עולם, זו תורה זו שכרה? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני.

Moses returned and came before the Holy One, blessed be He. He said: "Master of the universe, You have such a man, and You give the Torah through me?" He answered: "Be silent; this is what arose in My thought." Moses said: "Master of the universe, You have shown me his Torah; show me his reward." He answered: "Turn around." He turned and saw them weighing Akiva's flesh in the market stalls. Moses said: "Master of the universe, this is Torah and this its reward?" He answered: "Be silent; this is what arose in My thought."

What settles Moses is that Akiva's chiddush traces back to Sinai, even when Moses cannot follow it. On this reading, chiddush brings to light what was implicit in the gift, allowing inherited Torah to become newly intelligible in another generation.

CHAPTER 3

Rabbi Ḥiyya: learners who teach one another

03 Babylonian Talmud תלמוד בבלי

Bava Metzia 85b:4–7

בבא מציעא פה ע"ב

Read in Yochai ↗

ריש לקיש הוה מציין מערתא דרבנן, כי מטא למערתיה דרבי חייא איצלמא מיניה. חלש דעתיה. אמר: רבוננו של עולם! לא פלפלת תורה כמותו? יצתה בת קול ואמרה לו: תורה כמותו פלפלת, תורה כמותו לא ריבצת.

Reish Lakish was marking the burial caves of the rabbis. When he reached Rabbi Ḥiyya's cave, its location eluded him. He was distressed. He said: "Master of the universe! Did I not analyze Torah as he did?" A heavenly voice went out and said to him: **"You analyzed Torah as he did; you did not spread Torah as he did."**

כי הוּ מִנְצו רבי חנינא ורבי חייא, אמר ליה רבי חנינא לרבי חייא: בְּהִי דִידִי קא מִנְצִית? חס וחס, אי משתכחא תורה מישראל – מהדרנא לה מפילפולי. אמר ליה רבי חייא לרבי חנינא: בְּהִי דִידִי קא מִנְצִית? דַּעְבְּדִי לְתוֹרָה דְּלֹא תִשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל.

When Rabbi Ḥanina and Rabbi Ḥiyya disputed, Rabbi Ḥanina said to Rabbi Ḥiyya: "Are you disputing with me? If, Heaven forbid, Torah were forgotten from Israel, I would restore it through my analysis." Rabbi Ḥiyya said to Rabbi Ḥanina: "Are you disputing with me? **I make it so that Torah will not be forgotten from Israel.**"

מאי עבידנא – אֲזִילְנָא וְשִׁדְנָא כִּיתְנָא וְגִדְלְנָא נִישְׁבִּי, וְצִידְנָא טְבִי וּמַאכִילְנָא בְּשָׂרֵיהּ לִיתְמִי, וְאִרְכְּנָא מְגִילְתָּא וְכַתְבְּנָא חֻמְשֵׁי, וְסִלְקְנָא לְמַתָּא וּמְקַרִּינָא חֻמְשֵׁי יְנוּקֵי בְּחֻמְשֵׁי חֻמְשֵׁי, וּמְתִינָא שִׁיתָא יְנוּקֵי שִׁיתָא סְדְרִי, וְאִמְרָנָא לְהוּ: עַד דְּהִדְרָנָא וְאַתִּינָא אֲקִרוּ אֶהְדְּדִי וְאַתְּנוּ אֶהְדְּדִי וְעַבְדִּי לֵה לְתוֹרָה דְּלֹא תִשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל.

"What do I do? I go and sow flax, weave nets, and catch deer. I feed their meat to orphans, prepare scrolls [from their hides], and write the five books of the Torah. I go to a town and teach five children the five books, and teach six children the six orders of the Mishnah. I say to them: **'Until I return, teach one another Scripture and teach one another Mishnah.'** Thus I make it so that Torah will not be forgotten from Israel."

הֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי: כַּמָּה גְדוּלִים מַעֲשֵׂי חֵיָא! אָמַר לִיה רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל בְּרַבִּי יוֹסִי: אֲפִילוּ מִמֶּר?
אָמַר לִיה: אֵין. אֲפִילוּ מֵאָבָא? אָמַר לִיה: חֹס וְחִלְלָה! לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל.

This is what Rabbi [Yehuda HaNasi] meant when he said: “How great are the deeds of Hiyya!” Rabbi Yishmael, son of Rabbi Yosei, asked him: “Even greater than yours?” He answered: “Yes.” “Even greater than my father’s?” He answered: “Heaven forbid! Let there be no such thing in Israel!”

Hiyya’s greatness lies in building the room in which Torah keeps being learned, with students teaching one another after he leaves. Insight is the work; the room is the work—and the teacher succeeds by helping more learners become teachers.

CHAPTER 4

Wheat, bread, and the taste of learning

04 ספר הזוהר Zohar

Zohar II, 176a–b • Sifra DiTzniuta 1:2

זוהר ח"ב קע"א–ע"ב • ספרא דצניעותא א:ב

Read in Yochai ↗

מִתְּלָא, לְבַר נֶשׁ דְּהוּה דִּיּוּרִיָּה בִּינֵי טוּרִין, וְלֹא יָדַע בְּדִיּוּרֵי מְתָא. זֶרַע חֲטִין. וְאָכִיל חֲטִי בְּגוּפֵיהּ.
יוֹמָא חַד עָאֵל לְמִתָּא, אֶקְרִיבוּ לִיה נֶהֱמָא טָבָא. אָמַר הָהוּא בַּר נֶשׁ, דִּנְא לְמָה. אָמְרוּ נֶהֱמָא הוּא
לְמִיכָל. אָכַל וְטַעַם לְחֻדָּא לְחִפְיָה. אָמַר וּמָמָה אֲתַעְבִּיד דָּא. אָמְרוּ מַחֲטִין. לְבַתֵּר אֶקְרִיבוּ לִיה
גְּרִיצִין דְּלִישִׁין בְּמִשְׁחָא. טַעַם מְנִיָּה, אָמַר וְאֵלִין מָמָה אֲתַעְבִּידוּ. אָמְרוּ מַחֲטִין. לְבַתֵּר אֶקְרִיבוּ
לִיה טְרִיקֵי מְלָכִין, דְּלִישִׁין בְּדוּבָשָׁא וּמִשְׁחָא. אָמַר וְאֵלִין מָמָה אֲתַעְבִּידוּ. אָמְרוּ מַחֲטִין. אָמַר וְדָא
אֲנָא מֵאֲרִי דְכָל אֵלִין, דְּאֲנָא אָכִיל עֲקָרָא דְכָל אֵלִין דְּאִיהוּ חֲטָה. בְּגִין הָהוּא דַּעֲתָא מַעֲדוּנֵי עֲלָמָא
לֹא יָדַע וְאֲתַעְבִּידוּ מְנִיָּה. כִּךְ, מֵאֵן דְּנִקִּיט כָּלְלָא, וְלֹא יָדַע בְּכֻלָּהוּ עֲדוּנֵין דְּמַהֲנֵין, דְּנִפְקִין
מִהָהוּא כָּלְלָא.

A parable: A man lived among the mountains and did not know the ways of city dwellers. He sowed wheat and ate the grains themselves. One day he entered the city, and they brought him good bread. The man asked, “What is this for?” They said, “It is bread to eat.” He ate, and it tasted very pleasing to his palate. He asked, “What is this made from?” They said, “Wheat.” Later they brought him loaves kneaded with oil. He tasted them and asked, “What are these made from?” They said, “Wheat.” Later they brought him royal pastries kneaded with honey and oil. He asked, “What are these made from?” They said, “Wheat.” He said, “Surely I am master of all these, **for I eat the root**

of all these things: wheat.” Because of this understanding, he did not know the delights of the world, and they were lost to him. **So it is with someone who grasps a general principle but does not know all the enjoyable delights that come from that principle.**

The mountain dweller tastes the bread but assumes that possessing its raw ingredient means he already possesses everything it can become. If AI now supplies the wheat, the rabbi is the baker: helping learners turn abundant information into insight, personal application, and a way of life.